

Editorial

El camp a les Balears s'està morint... o l'estan matant... els jardins de garrovers i ametllers de què disposen hotelers i touroperadors i en els quals no inverteixen ni un duro, estan amenaçats d'extinció. El preu de la garrova i l'ametlla ha caigut en picat i ha arribat a mínims irrisoris. Això és per mor de la davallada del preu del garroví, afectat per la importació de garroves i ametlles de països on el cost de producció és menor i per l'ús de substituïtius de la goma de garroví, de menor qualitat. Els pagesos han de fer front als costos de poda i exsecallada dels arbres, adobs, llaurat i collita de la producció, per després rebre un rendiment miserable amb què no rescabalen les despeses. Amb aquest panorama, la solució més immediata és el progressiu abandonament del camp. En una visió gairebé apocalíptica, els garroverars i ametllerars tornaran garriga espessa i ullastrar poc divers i fàcilment susceptible als incendis, com ja es pot observar a algunes tanques menys productives o males de conrear.

No desapareixerà però, només un paisatge i uns modes de vida de la pagesia, desapareixeran o es veuran molt afectades espècies lligades a aquests ecosistemes simplificats, amb aquestes deveses a la mallorquina, moltes d'espècies que aprofiten i necessiten d'aquests biòtops simples, oberts i canviants. Estem pensant en aus com el sebell·lí, l'òliba, el mussol, el mussol real i, a l'estiu, l'enganapastors i el capsigrany...també mamífers com l'erigó, la geneta, la rata cellarda, ratapinyades...i multitud d'insectes i invertebrats que, no per ser menys visibles, són menys importants. Aquestes clapes arbrades són corredors ecològics importants que connecten zones més naturals o menys alterades, i són àrees obertes emprades per alimentar-se per diverses espècies que de nit aprofiten el resguard de pins i alzinars. Milers d'auells com gafarrons, pinsans o capferrericos surten al pla per alimentar-se de llavors, insectes i vegetals de plantes ruderals i anuals que neixen associades a cultius d'hivern. Al continent, ja s'ha documentat que les espècies mal anomenades estepàries han sofert per l'abandonament dels cultius cerealístics i la desaparició dels hàbitats simplificats que els eren favorables. El turisme és la indústria motor de la nostra economia, però sense la natura, el paisatge i l'agricultura, aquest motor queda sense combustible. Sense una política que aposti per afavorir els qui regalen paisatge i redós a les nostres espècies de flora i fauna més agrícoles, anam per mal camí. •

Es Busqueret es queixa...

... de la destrucció de Son Bosc

Els promotors del camp de golf a Son Bosc no ho entenen o no ho volen entendre. La zona no afectada pel PORN (Pla d'Ordenació de Recursos Naturals) va ser arrasada en un acte de demostració de poder i caparrudesa desmesurats. Tota una zona de conreus abandonats on s'havia establert l'hàbitat potencial per a l'orquídia de prat i on hi havia una elevada densitat d'altres espècies d'orquídies, va ser remoguda fins a eliminar-ne la terra i arribar al marès. No contents amb això, entraren amb les màquines dins de la zona amb un acord d'inici de ZEPA (Zona d'Especial Protecció per a les Aus) i hi arrasaren tota quanta herba trobaren. Les obres es paralitzaren mitjançant l'actuació d'Agents de Medi Ambient, però s'hi tornà a entrar amb màquines un altre cop. Aquesta darra vegada, la Guàrdia Civil hi ha hagut d'intervenir per aturar la destrossa. Els promotors insisteixen que se senten ultratjats i que s'han vulnerat els seus drets, ja que el projecte disposa de totes les llicències i es volen desentendre de la protecció cautelar que recau sobre la zona. Són accions premeditades, malintencionades i amb un rerefons podrit. És destrossar per destrossar, "si no puc jugar, doncs us forat la pilota", o més aviat anem a cobrar indemnitzacions per un projecte que ja no té sentit. El procés de protecció segueix el seu curs i tenim l'esperança que arribarà a bon port, però ja s'ha fet un gran mal a la zona i si arriba a refer-se'n, passaran molts d'anys fins que tornem a veure a Son Bosc les catifes d'orquídies de les quals uns pocs cobdiciosos incultes ens han privat. Esperem que el tir els surti per la culata. •

S'Albufera i Son Bosc, ara parcialment arrasat

JOAN GELABERT

Es Busqueret aplaudeix...

... que Son Bosc es vulgui declarar ZEPA

La batalla en què es decidirà el futur de Son Bosc segueix activa i cada vegada és més complexa. El 26 de febrer el Consell de Govern acordava l'inici d'un Pla d'Ordenació de Recursos Naturals (PORN) de S'Albufera que, entre altres zones, incorporava Son Bosc a l'àmbit protegit. Aquesta iniciativa fou decapitada pel Parlament que, amb els vots del PP i UM, anul·là per llei aqueix procediment i declarà que fer el camp de golf és d'interès autonòmic. Davant això, el 9 de juliol el Consell de Govern acordà l'inici de la tramitació de la zona de Son Bosc com a Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) atenent als seus valors ornitològics i, en especial, a la importància per a l'alimentació dels falcons marins (*Falco eleonorae*) abans d'iniciar la seva reproducció. Aquesta tramitació du aparellada la suspensió de les obres de construcció del camp de golf, tot i que l'empresa ho discuteix i ha intentat reprendre l'activitat dues vegades, fet que ha motivat que els Agents de Medi Ambient paralitzassin les obres. De part del Govern, Biel Vicens (conseller de Medi Ambient i Mobilitat) i Vicenç Vidal (director general de Biodiversitat) estan donant la cara públicament per una iniciativa de protecció en què molts altres treballadors dels seus equips hi estan fent una feina magnífica, i que, a més del suport del GOB, compta amb adhesions tan importants com les d'IUCN, RSPB, NABU, SEO, WWF i moltes altres entitats de conservació de primer nivell. Vagi des d'aquí el nostre fort aplaudiment per la seva posició valenta i decidida a favor de la protecció de Son Bosc. •

Actualitat

Estudi sobre el canvi climàtic

Per José Luis Martínez

Un dels aspectes mediambientals que genera major interès i preocupació a les darreres dècades és, sense cap mena de dubte, la velocitat i abast en què s'estan succeint alguns fenòmens climàtics al nostre planeta. És el que es coneix com canvi climàtic.

Se sap que diversos paràmetres del règim atmosfèric varien de forma contínua i natural i provoquen canvis progressius a diverses zones de la Terra que l'afecten globalment. No obstant això, a partir de la revolució industrial del segle XVIII, l'emissió de gasos d'efecte hivernacle, la reducció dràstica de les majors àrees forestals del món com l'Amazònia i un ús incorrecte de l'energia, estan accelerant aquest procés natural de canvi del clima.

Des de fa uns anys, diverses estacions d'investigació arreu del món (la més

coneguda és, segurament, la base Amundsen-Scott al pol Sud) estudien nombrosos aspectes mediambientals i socials amb l'objectiu de conèixer les conseqüències d'aquest canvi climàtic accelerat i les di-

ferents formes en què es podria corregir. L'augment global de les temperatures està generant problemes greus de desglaç de les grans plaques, d'avanç del desert del Sàhara, provoca la pujada de la cota de

Coablanca, *Oenanthe oenanthe*

TONI MUÑOZ